

Salt vol contenir l'extrema dreta

La guetització i les desigualtats socials amenacen amb enfortir el radicalisme de dretes

Vox té tres regidors en una ciutat on més d'un terç dels veïns de més de 18 anys no tenen dret a vot

MULTICULTURAL

Un 40,80% dels més de 30.000 veïns de Salt són nascuts fora de l'estat espanyol. Majoritàriament es tracta de persones amb pocs recursos que es concentren en determinades zones de la ciutat, una circumstància que propicia el procés de guetització i la fractura social. DAVID BORRAT

P 06

Una segona vida per a bicicletes abandonades

L'Ajuntament de Girona les cedeix a una entitat per a un projecte ocupacional

P 06

Marxes contra els abusos a la gent gran

Diverses poblacions acullen caminades per visibilitzar un problema sovint amagat

ar r a

comarques
gironines

DIJOUS
16 DE JUNY DEL 2022
NÚMERO 324

02
TONI
SALA
escriptor

Indiferent a la nostra decadència, el juny torna a ennoblir el paisatge català amb el pa d'or dels camps de blat, com un retaule gòtic

POLÍTICA MUNICIPAL

Salt, a un any d'unes eleccions sota l'amenaça de l'auge de l'extrema dreta

La desigualtat socioeconòmica i la guetització urbana amenacen amb convertir el poble multicultural de Salt en un escenari idoni per al radicalisme de dretes

ALIOU DIALLO
GIRONA

A finals de maig del 2023 se celebraran unes eleccions municipals arreu de l'Estat que reflectiran les diferents tendències polítiques dels últims anys projectades a escala local. A Salt, població que té 32.230 habitants segons dades del 2021 de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), serà el moment de comprovar el grau de creixement, de consolidació o de retrocés de diferents variables. Factors com la presència creixent de regidors d'extrema dreta en el ple o l'alt percentatge de persones d'origen estranger al poble, sumats a la poca incidència política que té aquesta comunitat pel fet de no tenir dret a vot, juntament amb la poca interacció entre aquests veïns i la comunitat autòctona, són eixos vertebradors d'una probable tempesta perfecta en les pròximes municipals.

El ple municipal de Salt es compon en aquest mandat (2019-2023) de set regidors d'ERC, cinc del PSC, quatre de JxCat, tres de Vox i dos d'IPS-CUP. El partit d'extrema dreta és el que ha crescut més en comparació amb el resultat de les eleccions municipals del 2015: en els darrers comicis va aconseguir 1.117 vots, una xifra que representava un creixement d'un 37,60% i que el situa a només 44 vots del seu millor resultat, obtingut a les municipals del 2011. Des de l'equip de govern, format per una coalició d'ERC i JxCat, es destaca que Vox va experimentar un fort creixement a Salt el 2011, que és quan va entrar a l'Ajuntament amb tres regidors, però des de llavors no han incrementat el nombre de regidors. "De fet, en els darrers anys l'augment d'aquest partit s'està produint en altres punts del territori en uns percentatges més elevats que a Salt", indiquen fonts de l'equip de govern.

Per a Andreu Bover, cap de l'àrea de Ciutadania i Immigració a l'Ajuntament de Salt, on treballa des del 2005, els elements que expliquen la presència d'aquest partit a Salt són "la pobresa d'una part del poble, especialment la zona del barri centre, on viu gran part de les famílies immigrants, i el desconeixement entre aquestes famílies i la comunitat autòctona".

"Porres i escombres"

A aquestes elements, Joan Martín, portaveu del principal partit de l'oposició, el PSC, hi afegeix: "Hi ha una falta de previsió per part del consistori, molta deixadesa política i falta de seguretat. A més, en aquest

mandat tant el PP com Cs no tenen representació al ple, i part d'aquest vot ha anat a parar a l'extrema dreta". Cris Sibina, portaveu d'IPS-CUP, afirma: "A Salt tenim un cap de llista de Vox (Sergi Fabri) que és una persona molt ben posicionada socialment. S'ho han treballat molt, tenen diferents espais entre entitats i barris concrets on se saben moure molt bé. A les xarxes socials difonen un argumentari molt fàcil, «de porres i escombres», que en diem nosaltres, centrat en queixar-se per una suposada manca de policia i neteja, i això és el que venen".

Per a Andreu Bover, existeix "una fractura com a escenari ideal en el qual un partit d'extrema dreta com Vox té marge per enfortir el seu discurs". El graner més important de vots d'aquest partit és el sector de la Massana, on la majoria que hi viuen són persones que surten del sector centre, ara zona guetitzada on resideix la comunitat immigrant, i que

Sense vot
Un 38,82%
de veïns de
Salt majors
de 18 anys
no tenen
dret a vot

aspiren a diferenciar-se així d'aquesta zona del centre, creant una frontera invisible, que se suma a l'altra línia divisòria de Salt, que és el carrer Major, que parteix el poble entre el barri centre massificat i el barri vell i la zona del veïnat ocupada per famílies autòctones. "Jo m'he trobat amb infants i joves del sector centre que gairebé mai passegen pel barri vell, i gent adulta del barri vell que intenten evitar trepitjar el sector centre", diu Bover.

La consolidació d'aquest espai polític tant a escala nacional com, especialment, estatal és una evidència, fet que incideix directament en la percepció que té la gent d'aquest partit. A Catalunya, des de les últimes eleccions autonòmiques, el partit d'extrema dreta és una força política amb presència al Parlament i és la quarta formació amb més diputats (11) d'un total de 8 partits polítics amb escons, i en l'àmbit estatal ja és una força que

governa en una comunitat autònoma, a Castilla i Lleó, i que sosté tres governs autonòmics més, a Andalusia, Múrcia i Madrid.

Pel que fa a la incidència que tenen els regidors d'extrema dreta en el dia a dia del consistori, tant el PSC com IPS-CUP reconeixen que en aquest mandat hi ha hagut un acord tàcit entre la resta de formacions polítiques de no donar espai per debatre amb ells, ni tan sols quan presenten mocions al ple. Cris Sibina (IPS-CUP) ho resumeix: "El primer any d'aquest mandat, Vox presentava mocions, i la nostra postura va ser votar-hi sistemàticament en contra sense entrar a argumentar, per no donar peu a cap diàleg amb ells, i així neutralitzar el seu discurs. De fet, aquests dos següents anys no han presentat cap moció perquè s'han donat que no tenen cap espai de debat".

Per part de l'equip de govern de l'Ajuntament de Salt s'afirma: "És

un augment basat en discursos i missatges populistes que calen en situacions de crisi com les que s'han pogut viure arreu durant els darrers anys". I afegixen, respecte a l'impacte d'aquest augment en el dia a dia del consistori: "Les polítiques de l'actual equip de govern es basen en un programa electoral i en un pla d'acció municipal que és un full de ruta basat en les conviccions pròpies i que no està supeditada a la presència d'uns partits o altres al consistori. Fem polítiques per estar al costat de la gent, millorant el seu benestar diari, garantint drets bàsics com l'habitatge i la seguretat, fomentant la inclusió i la cohesió, potenciant la formació i l'educació per millorar l'ocupabilitat dels nostres veïns i veïnes".

Pocs recursos i sense dret a vot

Salt té un 40,80% de persones nascudes fora de l'estat espanyol, un 38,53% de persones amb nacionalitat estrangera i un 38,82% de persones en edat de vot (més grans de 18 anys) empadronats al municipi però sense dret a vot perquè tenen nacionalitat estrangera, segons dades de l'Idescat (2021).

"La comunitat immigrant -afirma Andreu Bover- és un col·lectiu molt pobre, amb molta mobilitat i, per tant, amb interlocutors canviants. Tampoc hi ha sentiment de pertinença a aquest poble, però ni de la comunitat immigrant ni dels autòctons. Quan parles amb els veïns autòctons, notes que bona part prefereixen identificar-se com a veïns del barri en el qual resideixen abans d'identificar-se com a saltencs, per esquivar així l'estigmatització del poble".

A banda de la manca de dret a vot de més d'un terç dels veïns i veïnes del poble amb edat per votar, és important remarcar la poca participació de la comunitat immigrant en els espais polítics del municipi, que també es reflecteix en l'abstencionisme a les municipals dels veïns immigrants amb dret a vot. Per a Salima Abdessamie, veïna de Salt i coordinadora tècnica de l'Associació Azahara, una entitat que treballa en la creació d'ecosistemes d'emprenedoria social i cultural, s'ha d'incidir en la representativitat institucional de les persones immigrants a Salt: "Jo veig principalment que hi ha un buit polític que s'ha d'omplir amb persones immigrants que compensin la balança, perquè si tenim partits que no aconseguen interpel·lar la comunitat immigrant pel contingut dels seus programes o per les persones que componen les seves llistes, qui han de ser atrevits i fer un pas endavant són els joves racialitzats d'aquest poble que tenen edat per poder votar i ser votats".

"La comunitat immigrant -afirma Joan Martín (PSC)- ha de ser conscient que conviu en un municipi, que accedeix a uns recursos i que és part necessària perquè això sigui possible. Per tant, si són conscients que els serveis són responsabilitat de l'Ajuntament i que, dependent de qui hi hagi a l'Ajuntament,

**Vox al ple
Des del 2011
la formació
ultradretana
té almenys
dos regidors
a la població**

la gestió serà d'una manera o d'una altra, se'n sentiran corresponsables, i això ajudarà a fer que s'hi impliquin".

La convivència beneficiosa

Pel que fa al paper del consistori en la creació d'espais de diàleg entre les dues realitats de Salt, Cris Sibina (IPS-CUP) indica: "Hi ha consciència zero per part de l'equip de govern. La gent que acaba votant Vox en aquest municipi són en gran part persones vulnerables que busquen algun reforç o suport. Que trobin aquest suport en un partit d'extrema dreta en lloc de trobar-lo en una part del consistori o en la resta de formacions és el que s'ha d'evitar. Espais com el Sindicat d'Habitatge o Salt Educa són eines transformadores en aquest sentit".

"Des del consistori s'han anat fent coses -afirma Salima Abdessamie- en col·laboració amb les entitats del poble, però crec que cal una voluntat clara. Cal cuidar els conceptes que s'utilitzen per parlar de la gent immigrant, així com de les imatges que es difonen des de l'Ajuntament. Si agafem una publicació sobre ajuts rebuts, per exemple, no pot ser que sempre surtin joves racialitzats a la foto, quan en realitat són un percentatge molt baix del total de concessions de l'ajut, perquè això crea un imaginari que estigmatitza i consolida un relat fals".

Per a Andreu Bover, ni a Salt ni a Catalunya s'està resolent adequadament la qüestió migratòria:

Dues imatges quotidianes de Salt, on més del 40% de la població és nascuda fora de l'estat espanyol. Bona part d'aquestes persones no tenen dret a vot. DAVID BORRAT

"Tampoc hi va haver cap treball de reconeixement de la immigració espanyola, i encara avui en patim les conseqüències. Cal que hi hagi un projecte de convivència que tingui en compte la singularitat de Salt, cal un espai de trobada físic i permanent dedicat a la memòria de la immigració. Jo recordo parlar amb un amic d'origen subsaharià que m'explicava el que portava a la seva motxilla quan va començar la seva trajectòria migrant amb destí final a Catalunya, i em recordava la conversa amb un veí provinent d'Andalusia que es va instal·lar a Salt als anys 90, i l'única diferència entre les dues motxilles era que mentre que el veí subsaharià portava l'Alcorà, el d'Andalusia portava la Bíblia. Hi ha d'haver un espai dedicat a la memòria de les migracions que pugui servir per debatre i per cercar la reconciliació a través de tot el que ens uneix".

Salima Abdessamie afirma que hi ha convivència a Salt i puntualitza: "De conflictes sempre n'hi ha, com a tot arreu, però crec que a Salt hem arribat a un punt d'interacció positiva entre les persones que componen les dues realitats. Recordo com una veïna que està ocupant un pis m'explicava la seva relació amb una àvia del bloc: al principi l'àvia catalana la veia com una amenaça a la seva tranquil·litat, una *okupa* més, però a l'observar com la dona cuidava les seves filles i el pis, i com interactuava amb els altres veïns, un dia l'àvia va fer un pastís i es va presentar davant la porta per preguntar si podia entrar. Des de llavors són amigues".

El portaveu del PSC opina: "Crec que els espais de diàleg existeixen, però no en els àmbits on poden tenir més efecte, com podrien ser els centres educatius, a causa de la segregació, que s'ha d'anar revertint d'acord amb la realitat del poble però sense criminalitzar la concertada, perquè també fa una funció social". Martín sosté que per evitar que l'extrema dreta segueixi creixent "cal que l'Ajuntament treballi perquè sigui agradable viure al municipi, que la gent no tingui por i que tinguin les seves necessitats cobertes; perquè convivència és també que la gent no visqui amb sensació de deixadesa i d'inseguretat".

Una tempesta a evitar

Sobre un possible escenari electoral en què l'extrema dreta reforçés la seva presència al ple a les pròximes municipals, l'equip de govern argumenta: "Ho repetim: el dia a dia del consistori no està supeditat a la presència d'un partit o un altre. Nosaltres ens devem als nostres veïns i veïnes, a les seves necessitats, i per responsabilitat no permetem que cap partit ens marqui l'agenda, i menys l'extrema dreta".

Salima Abdessamie conclou: "Primer de tot, espero que això no passi, perquè a Salt tenim una convivència bona, però molt fràgil, i més creixement de l'extrema dreta podria suposar un gran retrocés. Però soc realista i sé que perquè això no passi la resta de partits polítics han de ser atrevits, interpel·lant l'altra meitat de Salt i escoltant-la".

...